

01.

පොදු ජ'නලය		හර	බැර
(1) ප්‍රත්‍යාගණන සංචිත ගිණුම	හර	2,000	
ප්‍රකාශ කළ ප්‍රාග්ධන ගිණුම			2,000
(ප්‍රසාද කොටස් නිකුත් කිරීම සටහන් කිරීම)			
(2) මුදල් ගිණුම	හර	4,500	
ප්‍රකාශ කළ ප්‍රාග්ධනය සාමාන්‍යය			4,500
(කොටස් නිකුත් කිරීම සටහන් කිරීම)			
(3) ඉඩම් ගිණුම	හර	2,000	
ප්‍රත්‍යාගණන ගිණුම			2,000
(ඉඩම් ප්‍රත්‍යාගණනය සටහන් කිරීම)			
(4) මෝ/රථ ගිණුම	හර	5,500	
මුදල්			5,500
(මෝ/රථ මිලදී ගැනීම සටහන් කිරීම)			
(5) මෝ/රථ ඉවත් කිරීම් ගිණුම	හර	800	
මෝ/රථ			800
(ඉවත් කරන මෝ/රථයේ පිරිවැය සටහන් කිරීම)			
මෝ/රථ ක්‍ෂය වෙන් කිරීම් ගිණුම	හර	240	
මෝ/රථ ඉවත් කිරීම්			240
(ඉවත් කරන මෝ/රථයේ සමුච්චිත ක්‍ෂය සටහන් කිරීම)			
මුදල් ගිණුම	හර	760	
මෝ/රථ ඉවත් කිරීම්			760
(මෝ/රථ ඉවත් කිරීමෙන් ලද මුදල් සටහන් කිරීම)			
මෝ/රථ ඉවත් කිරීම් ගිණුම	හර	200	
විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය			200
(මෝ/රථ ඉවත් කිරීමේ ලාභය සටහන් කිරීම)			
(6) රඳවාගත් ඉපයුම් ගිණුම	හර	200	
පොදු සංචිත			200
(පොදු සංචිතයට මාරු කිරීම සටහන් කිරීම)			
(7) රඳවාගත් ඉපයුම් ගිණුම	හර	800	
මුදල් ගිණුම			720
ගෙවිය යුතු ලාභාංශ බදු			80
(ගෙවූ අතුරු ලාභාංශ සටහන් කිරීම)			

(ජ'නල් සටහනකට ලකුණු 1 බැගින් 04)

(මුළු ලකුණු 13)

(3)

සීමිත මැලීසිරිපුර සමාගම
2015 / 03 / 31 අවසන් වර්ෂය සඳහා
මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශය

(රු. '000)

<u>ජංගම නොවන වත්කම්</u>		සටහන්	
දේපල පිරිසන උපකරණ			19,060 ③
<u>ජංගම වත්කම්</u>			
වෙළඳ බඩු තොගය	① {	2,500	
වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ		3,500	
ඉදිරියට ගෙවූ රක්ෂණය	① {	200	
මුදල් බැංකු		520	6,720
මුළු වත්කම්			<u>25,780</u>
ප්‍රකාශ කළ ප්‍රාග්ධනය		①	<u>16,500</u>
<u>සංචිත</u>			
ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය	② {	3,000	
පොදු සංචිතය		1,500	
රඳවාගත් ඉපයුම්		1,500	6,000
<u>ජංගම නොවන වගකීම්</u>			<u>22,500</u>
<u>ජංගම වගකීම්</u>			
වෙළඳ ණයහිමියෝ		3,000	
ගෙවිය යුතු ආදායම් බදු	①	200	
ගෙවිය යුතු ලාභාංශ බදු	①	80	3,280
මුළු වගකීම්			<u>25,780</u>

(මුළු ලකුණු 10)

02.

සීමිත මැලීසිරිපුර සමාගම
2015/03/31 අවසන් වර්ෂය සඳහා
හිමිකම් වෙනස් වීමේ ප්‍රකාශය

(රු. '000)

විස්තරය	ප්‍රකාශ කළ ප්‍රාග්ධනය සාමාන්‍ය	පත්‍යා. ගණන සංචිතය	පොදු සංචිතය	රඳවාගත් ඉපයුම්	එකතුව
2014/04/01 දින ශේෂ ①	10,000	3,000	1,300	400	14,700
(1) වර්ෂයේ මුළු විස්තීර්ණ ආදායම ②		2,000		2,100	4,100
(2) ප්‍රසාද කොටස් නිකුත් කිරීම ①	2,000	(2,000)			
(3) සාමාන්‍ය කොටස් නිකුත් කිරීම ①	4,500				4,500
(4) පොදු සංචිතයට මාරු කිරීම			① 200	(200)	
(5) ගෙවූ අතුරු ලාභාංශ			①	(800)	(800)
	<u>16,500</u>	<u>3,000</u>	<u>1,500</u>	<u>1,500</u>	<u>22,500</u>

(මුළු ලකුණු 07)

(4)

සීමිත මැල්සිරිපුර සමාගම
2015/03/31 අවසන් වර්ෂය සඳහා
මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය

(රු. '000)

<u>මෙහෙයුම් කටයුතු මුදල් ප්‍රවාහය</u>			
ගනුදෙනු කරුවන්ගෙන් මුදල් ලැබීම	①	17,500	
සැපයුම් කරුවන්ට ගෙවීම	①	(11,000)	
මෙහෙයුම් වියදම	①	(3,920)	
මෙහෙයුම් කටයුතු මුදල් ප්‍රවාහය		2,580	
පොලී ගෙවීම්	①	(300)	
බදු ගෙවීම්	①	(1,000)	
මෙහෙයුම් කටයුතු ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය			1,280
<u>ආයෝජන කටයුතු මුදල් ප්‍රවාහය</u>			
මෝ/රථ මිලදී ගැනීම්	①	(5,500)	
මෝ/රථ විකිණීම්	①	760	
ආයෝජන කටයුතු ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය			(4,740)
<u>මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් මුදල් ප්‍රවාහය</u>			
කොටස් නිකුත් කිරීම්	①	4,500	
ලාභාංශ ගෙවීම්	①	(720)	3,780
කාලච්ඡේදයේ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය			320
+:) ආරම්භක මුදල් හා ආසන්න මුදල්			200
2015/03/31 මුදල් හා ආසන්න මුදල්		①	520

පිළිතුරු වැරදි නම් පෙරවැඩ වලට ලකුණු දෙන්න.

(ලකුණු 10)

(මුළු ලකුණු 40)

පෙරවැඩ

ණයගැති ගිණුම			
ශේ. ඉ/ගෙ	1,000	මුදල්	17,500
විකුණුම්	20,000		
		ශේ/ප/ගෙ	3,500
	21,000		21,000
ශේ/ඉ/ගෙ	3,500		

ණයහිමි ගිණුම			
මුදල්	11,000	ශේ/ඉ/ගෙ	1,000
		ගිණුම්	13,000
ශේ/ප/ගෙ	3,000		
	14,000		14,000
		ශේ/ඉ/ගෙ	3,000

ගැණුම් තැබීම

ආරම්භක තොගය	=	1,500
(+) ගැණුම්	=	13,000
		14,500
(-) අවසාන තොගය	=	(2,500)
විකුණුම් පිරිවැය		12,000

ආදායම් බදු ගිවිසුම

මුදල්	1,000	ශේ/ඉ/ගෙ	300
		ආ/ප්‍ර	② 900
ශේ/ප/ගෙ	200		
	1,200		1,200
		ශේ/ඉ/ගෙ	200

මෙහෙයුම් වියදම් සෙවීම

බෙදා හැරීම් වියදම්	=	1,500
පරිපාලන වියදම්	=	3,000
අනෙකුත් වියදම්	=	400
ඉදිරියට කළ රක්ෂණ වියදම්	=	200
		5,100
මුදලින් සිදු නොවූ වියදම් (ක්ෂයවීම්)	=	(1,180)
මුදලින් සිදු වූ වියදම්	=	3,920

සටහන් 01

දේපල පිරිසික උපකරණ

	ඉඩම්	මෝ/රථ	එකතුව
2014/04/01 ශේෂ	10,000	6,300	16,300
එකතු කිරීම්		5,500	5,500
ප්‍රත්‍ය ගණන	2,000		2,000
ඉවත් කිරීම්		(800)	(800)
2015/03/31 ශේෂ	12,000	11,000	23,000
2014/04/01 ශේෂ		3,000	3,000
වර්ෂයේ ක්‍ෂය		1,180	1,180
ඉවත් කිරීම් ක්‍ෂය		(240)	(240)
2015/03/31 ශේෂ		3,940	3,940
ධාරන අගය	12,000	7,060	19,060

පෙරවැඩ

මෝ/රථ ගිණුම				මෝ/රථ ඉවත් කිරීම් ගිණුම			
ශේ/ඉ/ගෙ	6,300	මෝ/ඉ/කි	800	මෝ/රථ	800	මෝ/ර ක්‍ෂය වෙ.ගි	240
මුදල්	5,500			ලාභය	200	මුදල්	760
	11,800	ශේ/ප/ගෙ	11,000		1,000		1,000
ශේ/ඉ/ගෙ	11,000		11,800				

මෝ/රථ ක්‍ෂය වෙ/ගි			
මෝ/ර ඉ/ගෙ	240	ශේ/ඉ/ගෙ	3,000
		වර්ෂයේ ක්‍ෂය	1,180
ප/ගෙ	3,940		
	4,180		4,180
		ඉ/ගෙ	3,940

ඉවත් කරන මෝ/රථයේ සමුච්චිත ක්‍ෂය

$$= 800 \times \frac{20}{100}$$

$$= 160$$

$$= \frac{80}{240}$$

$$\text{වර්ෂයේ ක්‍ෂය} = 6,300 - 800$$

$$= 5,500 \times \frac{20}{100}$$

$$= 1,100$$

$$= 800 \times \frac{20}{100} \times \frac{1}{2}$$

$$= 1,180$$

01.

පොදු ජ'නලය		හර	බැර
(1) අවිනිශ්චිත ගිණුම	හර	3,500	
බොල් ණය ගිණුම			1,750
ලද වට්ටම් ගිණුම			1,750
(ලද වට්ටම් බොල් ණය ගිණුමේ සටහන් වීම නිවැරදි කළා)			
(2) ජංගම ගිණුම	හර Y	25	
	H	10	
සේවක වේතන ගිණුම			35
(හවුල් කරුවන් ගත් වේතන සේවක වේතන තුළ ඇතුළත් කිරීම නිවැරදි කළා)			
(3) ගැණුම් ගිණුම	හර	3	
අවිනිශ්චිත ගිණුම			3
(ගැණුම් අඩුවෙන් ගැනීම නිවැරදි කිරීම)			
(4) තොග ගිණුම	හර	10	
වෙළඳ ගිණුම			10
(අවසන් තොගය අඩුවෙන් ගැනීම නිවැරදි කිරීම)			
(5) ජංගම ගිණුම	හර H	11	
ගැණුම් ගිණුම			11
(හෙණ විසින් සිදුකළ හාණ්ඩ ගැනිලි සටහන් කිරීම)			
(6) ආපසු එවුම් ගිණුම	හර	4.5	
ණයගැති ගිණුම			4.5
(ආ/එ සටහන් ගැනීම නිවැරදි කළා)			

(ජ'නල් සටහනකට ලකුණු 1 බැගින් 06)

(2)

ශුද්ධ ලාභය නිවැරදි කිරීමේ ප්‍රකාශය

(රු. '000)

දූතට පෙන්වන ශුද්ධ ලාභය		158
(+) (1) ලද වට්ටම් අඩුවෙන් ගැනීම	① {	1.75
(2) බොල් ණය වැඩියෙන් ගැනීම		1.75
(3) සේවක වේතන වැඩියෙන් ගැනීම	① {	35
(5) තොග අඩුවෙන් ගැනීම		10
(6) ගැණුම් නොගැනීම		11
		59.50
		217.50
(-) (4) ගැණුම් අඩුවෙන් ගැනීම	① {	3
(7) ආපසු එවුම් නොගැනීම		4.5
නිවැරදි ශුද්ධ ලාභය		(7.5)
		210

①

(මුළු ලකුණු 04)

(3)

ලා/ලා විසර්ජන ප්‍රකාශය

(රු. '000)

ශුද්ධ ලාභය			210
(+) හවුල් වේතන	① { Y H	100 60	(160)
(-) ප්‍රාග්ධන පොලී	① { Y H D	43 22 10	(7.5)
අලාභ කොටස	① { Y H D	(12.5) (8.3) (4.2)	25
			0

(ලකුණු 03)

ප්‍රාග්ධන ගිණුම

(රු. '000)

	යම	හෙණ	ධර්ම		යම	හෙණ	ධර්ම
කීර්ති නාමය	150	100	50	ශේෂය ඉ/ගෙ	400	200	
①				මුදල්			150
ප/ගෙ	430	220	100	කීර්ති නාමය	180	120	
	580	320	150	①			
				ඉ/ගෙ	430	220	100

(ලකුණු 02)

ජංගම ගිණුම

(රු.000)

	Y	H	D		Y	H	D
ගෙවූ වේතන	25	10		ශේෂය ඉ/ගෙ	8	3	
භාණ්ඩ ගැනිලි		11		වේතන	100	60	
අලාභ කොටස්	12.5	83	4.2	ප්‍රාග්ධන පොලී	43	22	10
ප/ගෙ	113.5	55.7	5.8		151	85	10
	151	85	10	ඉ/ගෙ	113.5	55.7	5.8

(ලකුණු 05)

(මුළු ලකුණු 20)

ආ (1)

පොදුකාර්ය පිරිවැය විභාජන පත්‍රිකාව

(රු. '000)

විස්තරය	පදනම	වටිනාකම	නිෂ්පාදන දේ. මේ		සේවා දේ. මේ	
			එකලස්	නිමකිරීම්	නඩත්තු	ගබඩා
<u>වෙන් කිරීම</u>						
වක්‍ර ද්‍රව්‍ය ①	වෙන් කිරීම	620	278	202	100	40
වක්‍ර ශ්‍රමය ①	වෙන් කිරීම	540	200	200	90	50
<u>විභාජනය කිරීම</u>		1160	478	402	190	90
කම්හල් කුළී ①	බිම් ප්‍රමාණය (4 : 2 : 1 : 1)	160	80	40	20	20
යන්ත්‍ර ක්‍ෂය ①	යන්ත්‍ර වටිනාකම (8 : 4 : 2 : 1)	300	160	80	40	20
විදුලිය ①	කිලෝ වොට් (4 : 4 : 1 : 1)	100	40	40	10	10
සේවක සුභසාධක ①	සේවක සංඛ්‍යාව (4 : 3 : 2 : 1)	200	80	60	40	20
<u>යළි ව්‍යාජනය</u>		1920	838	622	300	160
සේවා නඩත්තු යළි විභාජනය කිරීම ①	නඩත්තු සේවක ඉල්ලුම් ගණන (5 : 3 : 2)		150	90	(300)	60
			988	712		220
සේවා ගබඩා යළි විභාජනය ①	ගබඩා අධිකාරීන් පත් ගණන (3 : 2)		132	88		(220)
			1120	800		

(3) එකලස් අංශයේ පොදුකාර්ය } = $\frac{\text{අයවැය ගත පොදු කාර්ය පිරිවැය}}{\text{අයවැය ගත යන්ත්‍ර පැය}}$ ①
අ: අනුපාතය

$$= \frac{28}{\frac{1120000}{40000}} \quad ①$$

$$= 28 / = (\text{යන්ත්‍ර පැයකට})$$

නිමකිරීම් අංශයේ පොදු කාර්ය } = $\frac{\text{අයවැය ගත පොදු කාර්ය පිරිවැය}}{\text{අයවැය ගත් මම පැය}}$ ①
අ: අනුපාතය

$$= \frac{10}{\frac{800000}{80000}} \quad ①$$

$$= 10 / = (\text{ශ්‍රම පැයකට})$$

(4) එකිනෙක භාණ්ඩයේ පිරිවැය ගණනය කිරීම. (රු. '000)

	X භාණ්ඩය	Y භාණ්ඩය
සෘජු ද්‍රව්‍ය	400	700
සෘජු ශ්‍රමය	500	800
සෘජු වෙනත්	100	500
ප්‍රාථමික පිරිවැය	① 1000	① 2000
පොදුකාර්ය පිරිවැය		
එකලස් අංශය = (4 x 28) =	112 (2 x 28) ①	① = 56
නිම කිරීම් අංශය = (9 x 10) =	90 (3 x 10) ①	① = 30
ඒකකයක පිරිවැය	1202	2086

(මුළු ලකුණු 20)

පෙරවැඩ :

අයවැය ගත යන්න පැය සෙවීම

X භාණ්ඩය (ඒකකයක අයවැය ගත යන්න පැය X නිෂ්පාදන ඒකක ගණන) = $5 \times 4,000 = 20,000$ Y භාණ්ඩය (ඒකකයක අයවැය ගත යන්න පැය X නිෂ්පාදන ඒකක ගණන) = $2 \times 10,000 = 20,000$ අයවැය ගත යන්න පැය 40,000

අයවැය ගත ශ්‍රම පැය සෙවීම

X භාණ්ඩය (ඒකක අයවැය ශ්‍රම පැය X නිෂ්පාදන ඒකක ගණන) = $10 \times 4,000 = 40,000$ Y භාණ්ඩය (ඒකක අයවැය ශ්‍රම පැය X නිෂ්පාදන ඒකක ගණන) = $4 \times 10,000 = 40,000$ අයවැය ගත ශ්‍රම පැය 80,000

(අ) (1) ණය ගැති පාලක ගිණුම

ශේෂය ඉ/ගෙ	①	50,000	ආපසු එවුම්	①	3,500
විකුණුම්	①	2,000	බොල් ණය	①	1,500
			ප්‍රති පියවීම්	①	2,500
			ශේ/ප/ගෙ	①	44,500
		<u>52,000</u>			<u>52,000</u>
ශේ/ඉ/ගෙ		44,500			

(2) ණය ගැති ශේෂය = 44,500
 () අඩමාන ණය වෙන්කිරීම් = (4,450)
 මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශයේ පෙන්වුම්
 කරන අගය = 40,050 ②

(03)

ණයගැති පාලක ගිණුමේ ශේෂය	①	44,500
(+) (1) ශේෂ ලැයිස්තුව වැඩියෙන් ගැනීම	1,000 ①	
(2) ආ/එ පොත් වලින් මග හැරීම	3,500 ①	
(3) අතුල සමාගමේ විකුණුම් වැඩියෙන් ගැනීම	9,000 ①	13,500
		<u>58,000</u>
()		()
ශේෂ ලැයිස්තුවේ එකතුව		<u><u>58,000</u></u>

(මුළු ලකුණු 12)

(ආ)(1) තොග පිරිවැටුම් අනුපාතය = $\frac{\text{විකුණුම් පිරිවැය}}{\text{සාමාන්‍ය තොගය}}$

$$= \frac{240,000}{20,000}$$

= වාර 12 යි. ②

(2) තොග නේවාසික කාලය = $\frac{\text{දින 360}}{\text{තොග පිරිවැටුම් වාර ගණන}}$

$$= \frac{\text{දින 360}}{12}$$

= දින 30 යි. ②

$$\begin{aligned}
 (3) \text{ වෙළඳ ණය එකතු කිරීමේ කාලය} &= \frac{\text{දින 360}}{\text{ණයගැති පිරිවැටුම් වාර ගණන}} \\
 &= \frac{\text{දින 360}}{30} \\
 &= \text{වාර 12 යි. } ②
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 (4) \text{ ණයගැති පිරිවැටුම් වාර ගණන} &= \frac{\text{ණයග විකුණුම්}}{\text{සාමාන්‍ය ණය ගැතියෝ}} \\
 &= \frac{\cancel{2\,400\,000}}{\cancel{80\,000}} \\
 &= \text{වාර ගණන 30 යි. } ②
 \end{aligned}$$

(ලකුණු 08 යි. පිළිතුරු වැරදි නම් ගණනය කිරීම් වලට ලකුණු දෙන්න.)

පෙරවැඩ

$$\begin{aligned}
 \text{සාමාන්‍ය තොගය සෙවීම} &= \frac{\text{ආරම්භක තොගය} + \text{අවසන් තොගය}}{2} \\
 &= \frac{150\,000 + 250\,000}{2} \\
 &= 200\,000
 \end{aligned}$$

විකුණුම් පිරිවැය සෙවීම

$$\begin{array}{rcl}
 \text{ආරම්භක තොගය} & = & 150\,000 \\
 (+) \text{ ගැණුම්} & = & \underline{2\,500\,000} \\
 & & 2\,650\,000 \\
 (-) \text{ අවසාන තොගය} & = & \underline{(250\,000)} \\
 \text{විකුණුම් පිරිවැය} & = & \underline{\underline{2\,400\,000/-}}
 \end{array}$$

$$\begin{aligned}
 \text{සාමාන්‍ය ණය ගැතියෝ සෙවීම} &= \frac{\text{ආරම්භක ණයගැතියෝ} + \text{අවසාන ණයගැතියෝ}}{2} \\
 &= \frac{70\,000 + 90\,000}{2} \\
 &= \frac{160\,000}{2} \\
 &= 80\,000/
 \end{aligned}$$

(ඇ) (01)

පොදු ජාලය

(1) අවිනිශ්චිත ගිණුම විකුණුම් ගිණුම (විකුණුම් පොතේ එකතුව අඩුවෙන් වාර්තා කිරීම නිවැරදි කිරීම)	හර	6 000	6 000
(2) ණයගැති ලසිත් රංග ගිණුම ණයගැති අසේල ගිණුම (රංග කළ විකුණුම් අසේලගේ ගිණුම සටහන් වීම නිවැරදි කිරීම)	හර	15 000	15 000
(3) ගෙවල් කුළී ගිණුම අවිනිශ්චිත ගිණුම (ගෙවල් කුළී එම ගිණුමේ අඩුවෙන් සටහන් කිරීම නිවැරදි කිරීම)	හර	4 200	4 200
(4) අවිනිශ්චිත ගිණුම ලද වට්ටම් ගිණුම (ලද වට්ටම් එම ගිණුමේ අඩුවෙන් සටහන් වීම නිවැරදි කිරීම)	හර	18 000	18 000
(5) විකුණුම් ගිණුම කාර්යාල උපකරණ ගිණුම (කාර්යාල උපකරණ විකුණුම් ගිණුමේ සටහන් වීම නිවැරදි කරා)	හර	21 600	21 600

(ජ'නල් සටහනකට 1 බැගින් ලකුණු 05)

(2)

අවිනිශ්චිත ගිණුම			
විකුණුම්	6 000	ශේෂය ඉ / ගෙ	19 800
ලද වට්ටම්	18 000	ගෙවල් කුළී	4 200
	<u>24 000</u>		<u>24 000</u>

(අවිනිශ්චිත ගිණුම පියවී යන ආකාරයට පිළියෙල කර ඇත්නම් ලකුණු 01)

(3)

ශුද්ධ ලාභ සංශෝධනය කිරීමේ ප්‍රකාශය

කෙටුම්පත් කළ ලාභය		741 000
(+) (1) විකුණුම් අඩුවෙන් ගැනීම	6 000 ①	
(3) ලද වට්ටම් අඩුවෙන් ගැනීම	18 000 ①	24 000
		765 000
() (2) ගෙවල් කුළී අඩුවෙන් ගැනීම	4 200 ①	
(4) විකුණුම් වැඩියෙන් ගැනීම	21 600 ①	(25 800)
සංශෝධිත ශුද්ධ ලාභය		<u>739 200</u>

(ලකුණු 10) (මුළු ලකුණු 30)

04. (අ)

(1)

තත්ව විස්තරය

ප්‍රාග්ධනය	4 274	ගොඩනැගිලි	2 000
ණය හිමියෝ	650	මෝ / රථ	1 500
උපවිත පොදු වියදම	30	ලී බඩු	60
		තොග	525
		ණයගැතියෝ	500
		මුදල් බැංකු	369
	<u>4 954</u>		<u>4 954</u>

(ලකුණු 03)

(2)

බිනෝජ් ව්‍යාපාරයේ
2014 / 12 / 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා
විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය

රු000

විකුණුම්	①	8 500
(-) විකුණුම් පිරිවැය	525	
ආරම්භක තොගය		
(+) ගැණුම්	① 6 765	
	7 290	
(-) අවසාන තොගය	(490)	(6 800)
දළ ලාභය		1 700
වෙනත් ආදායම්		
ලද වට්ටම්	①	50
		1 750
<u>වියදම්</u>		
දුන් වට්ටම්		
වැටුප් හා චේතන	100	
බැංකු ගාස්තු	480	
ගොඩනැගිලි ක්‍ෂය	10	
මෝ/රථ ක්‍ෂය	200	
ලී බඩු ක්‍ෂය	150	
මුදලින් කළ වියදම්	6	
පොදු වියදම්	45	
	312	1 303
		447

උපරිම ලකුණු 07

(ලකුණු 10)

(3)

බිනෝජ් ව්‍යාපාරයේ
2014 / 12 / 31 න් අවසන් වර්ෂයට
මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශය

රු. '000

<u>ජංගම නොවන වත්කම්</u>		
ගොඩනැගිලි	① {	1 800
මෝ / රථ		1 350
ලී බඩු		54
		3 204
<u>ජංගම වත්කම්</u>		
තොගය	① {	490
ණය ගැතියෝ		600
ඉදිරියට කළ පොදු වියදම්		8
මුදල් බැංකු		1 179
මුළු වත්කම්		2 277
		5 481
<u>ප්‍රාග්ධනය</u>		
(+) ශුද්ධ ලාභය	② {	4 274
(-) අමතර ප්‍රාග්ධනය		447
		45
(-) ගැනිලි		4 766
		(150)
		4 616
<u>ජංගම නොවන වගකීම්</u>		
ජංගම වගකීම්	①	
ණය හිමියෝ		865
මුළු වගකීම්		865
		5 481

(ලකුණු 05) (මුළු ලකුණු 18)

(පිළිතුරු වැරදි නම් පෙරවැඩ වලට ලකුණු දෙන්න.)

පෙරවැඩ

ආරම්භක මුදල් ශේෂය සෙවීම

බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශය

සංශෝධිත මුදල් පොතේ ශේෂය		369 000
(+) නිකුත් කළ නමුත් ඉදිරිපත් නොවූ චෙක්	110 500	110 500
(-) තැන්පත් කළ නමුත් උ: නොවූ චෙක්	540 000	479 500
		(540 000)
බැංකු ප්‍රකාශයට අනුව ශේෂය		(60 500)

ණයගැති ගිණුම			
ශේ/ඉ/ගෙ	500	මුදල්	8 300
විකුණුම්	8 500	දුන් වට්ටම්	100
		ශේ/ප/ගෙ	600
	9 000		9 000
ශේ/ඉ/ගෙ	600		

ණයහිමි ගිණුම			
මුදල්	6 500	ශේෂය ඉ/ගෙ	650
ලද වට්ටම්	50	ගැණුම්	6 765
ශේෂය ප/ගෙ	865		
	7 415		7 415
		ශේෂය ප/ගෙ	865

පොදු වියදම් ගිණුම			
මුදල්	350	ශේ/ඉ/ගෙ	30
		ආ/ප්‍ර	312
		ශේෂය ප/ගෙ	8
	350		350
ශේෂය ඉ/ගෙ	600		

විකුණුම් පිරිවැය සෙවීම

$$= 8\,500 \times \frac{80}{100}$$

$$= 6\,800/=$$

ගැණුම් සෙවීම

ආරම්භක තොගය = 525

 (+) ගැණුම් = 6 765
 7 290

 (-) අවසාන තොගය (490)
 විකුණුම් පිරිවැය 6 800

බැංකු ගිණුම

ශේෂය ඉ/ගෙ	369	ගෙවූ වැටුප් හා චේතන	480
ණයගැති ලැබීම්	8 300	ගෙවූ පොදු වියදම්	350
		සැපයුම්කරුවන්ට ගෙවීම	6 500
		ගැනිලි	150
		බැංකු ගාස්තු	10
		ශේෂය ප/ගෙ	1 179
	8 669		8 669
ශේෂය ඉ/ගෙ	1 179		

(අ) (1) මිශ්‍රණ යන්ත්‍රයේ 2014 වර්ෂයේ ක්ෂය සෙවීම

$$= \frac{\text{පිරිවැය සුංචුං අගය}}{\text{ඵලදායී ජීවිත කාලය}}$$

$$= \frac{640\,000 - 40\,000}{10}$$

$$= 60\,000 /$$

$$2014 / 01 / 01 \text{ දිනට සමුච්චිත ක්ෂය} = 60\,000 \times 2$$

$$= 120\,000$$

$$= \text{පිරිවැය සමුච්චිත ක්ෂය වීම}$$

$$= 640\,000 - 120\,000$$

$$= 520\,000$$

$$\frac{\text{පිරිවැය සුංචුං අගය}}{\text{ඵලදායී ජීවිත කාලය}} = \frac{520\,000 - 40\,000}{5} = \frac{480\,000}{5}$$

$$= 96\,000 /$$

$$2014 \text{ වර්ෂයේ මිශ්‍රණ යන්ත්‍රයේ ක්ෂය ප්‍රමාණය} = 96\,000 / \quad (2)$$

සැකසුම් යන්ත්‍ර ඉවත් කිරීමේ ගිණුම		රු. '000
යන්ත්‍ර ගිණුම	350	
	ක්ෂය වෙන්කිරීම් ගිණුම	75
	මුදල්	245
	ඇ / ප්‍ර	30
	350	350

(ලකුණු 02)

(3) නිමවුම් යන්ත්‍රයේ 2014 වර්ෂයේ ක්ෂය ගණනය කිරීම

2014 / 01 / 01 දිනට සමුච්චිත ක්ෂය

$$= \frac{800\,000 - 100\,000}{7} \times \frac{3}{12}$$

$$= \frac{1\,800\,000}{7} \times \frac{3}{12}$$

$$= 25\,000$$

2014 / 01 / 01 දිනට ධාරන අගය

$$= \text{පිරිවැය සමුච්චිත ක්ෂය වීම}$$

$$= 800\,000 - 25\,000$$

$$= 775\,000 /$$

2014 වර්ෂයට අදාළ ක්ෂය ප්‍රමාණය නව පිරිවැය

$$= \text{ධාරන අගය} + \text{ප්‍රාග්ධන වියදම}$$

$$= 775\,000 + 200\,000$$

$$= 975\,000$$

2014 වර්ෂයට ක්ෂය සෙවීම

$$= \frac{\text{පිරිවැය සුංචුං අගය}}{\text{ඵලදායී ජීවිත කාලය}}$$

$$= \frac{975\,000 - 120\,000}{8}$$

$$= \frac{106\,875}{8}$$

නිමවුම් යන්ත්‍රයේ 2014 වර්ෂයට අදාළ ක්ෂය ප්‍රමාණය

$$= 106\,875 / \quad (ලකුණු 02)$$

(4) 2014 වර්ෂයේ ආදායම් ප්‍රකාශයට ගන්නා මුළු ක්ෂය ප්‍රමාණය

මිශ්‍රණ යන්ත්‍රයේ ක්ෂය ප්‍රමාණය	=	96 000	
සැකසුම් යන්ත්‍රයේ ක්ෂය ප්‍රමාණය	=	50 000	
නිමවුම් යන්ත්‍රයේ ක්ෂය ප්‍රමාණය	=	106 875	
නව යන්ත්‍රයේ ක්ෂය ප්‍රමාණය	=	15 000	
මුළු ක්ෂය ප්‍රමාණය	=	<u>267 875</u>	(ලකුණු 02)

(5) (අ)

යන්ත්‍ර ගිණුම		රු. '000	
ශේෂය ඉ/ගෙ	1 790 000	යන්ත්‍ර ඉ/ගෙ	350 000
ප්‍රාග්ධන වියදම	200 000		
මිලදී ගිණුම	200 000	ශේෂය ප/ගෙ	1 840 000
	<u>2 190 000</u>		<u>2 190 000</u>
ශේෂය ඉ/ගෙ	<u>1 840 000</u>		

②

(ආ)

යන්ත්‍ර ක්ෂය වෙන්කිරීමේ ගිණුම		රු. '000	
යන්ත්‍ර ඉවත් කිරීම	75 000	ශේෂය ඉ/ගෙ	170 000
		වර්ෂයේ ක්ෂය	267 875
ශේෂය ප/ගෙ	362 875		
	<u>437 875</u>		<u>437 875</u>
		ශේෂය ඉ/ගෙ	<u>362 875</u>

②

(ලකුණු 12) (මුළු ලකුණු 30)

පෙරවැඩ

2014 /01/01 දිනට සම්බන්ධ ක්ෂය වෙන් කිරීම

$$\begin{aligned}
 \text{මිශ්‍රණ යන්ත්‍ර} & \left(\frac{640\,000 + 40\,000}{10} \times 2 \right) = 120\,000 \\
 \text{සැකසුම් යන්ත්‍රය} & \left(\frac{350\,000 + 50\,000}{6} \times \frac{1}{2} \right) = 25\,000 \\
 \text{නිමවුම් යන්ත්‍රය} & \left(\frac{800\,000 + 100\,000}{7} \times \frac{3}{12} \right) = 25\,000 \\
 & \underline{\underline{170\,000}}
 \end{aligned}$$

2014 වර්ෂයේ එකිනෙක යන්ත්‍රයේ ක්ෂය ප්‍රමාණය

$$\begin{aligned}
 \text{මිශ්‍රණ යන්ත්‍ර} & = \frac{520\,000 + 40\,000}{5} = 96\,000/ \\
 \text{සැකසුම් යන්ත්‍ර} & = \frac{350\,000 + 50\,000}{6} = 50\,000/ \\
 \text{නිමවුම් යන්ත්‍ර} & = \frac{975\,000 + 120\,000}{8} = \frac{1095\,000}{8} \\
 & = 136\,875/ \\
 \text{නව යන්ත්‍රය} & = \frac{200\,000 + 20\,000}{6} \times \frac{1}{2} \\
 & = \frac{180\,000}{6} \times \frac{1}{2} \\
 & = 15\,000 /
 \end{aligned}$$

05.	(ආ)	(1)	හිමිකම්	+	වගකීම්	=	වත්කම්
	ශේෂය		15 000		5 000	=	20 000
	1)		+ 200			=	300
							+ 500
	2)		+ 240			=	+ 800
							560
	3)		40			=	+ 360
							400
	4)		+ 30		300	=	270
	5)		10		50	=	60
	6)		40			=	+ 60
							100
	7)		10			=	60
							+ 50
	8)		30			=	30
	9)		+ 50		50	=	
	10)		40		+ 40	=	
			15 350		+ 4640	=	19 990

(ගනුදෙනුවකට ලකුණු 01 බැගින් ලකුණු 10)

(2) (අවසාන ශුද්ධ වත්කම ආරම්භක ශුද්ධ වත්කම) + ගැනිලි අමතර ප්‍රාග්ධනය

$$= (15\,350 - 15\,000) + 30 - 50$$

$$= 350 + 30 - 50$$

$$= 300$$

රු. 330 000 ශුද්ධ ලාභයක් උපයා ඇත.

(ලකුණු 04) (ලකුණු 14) (මුළු ලකුණු 30)

06. (අ) (1) ලැබීම් ගෙවීම් ප්‍රකාශය

ශේෂය ඉ/ගෙ	①	9 000
ලැබීම්		
සමාජික මුදල්	②	6 000
පරිත්‍යාග	①	13 000
		28 000
ගෙවීම්		
ලිපි ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම්	①	3 500
පුවත් පත් වියදම් ගෙවීම්	①	1 500
සේවක වේතන ගෙවීම්	①	5 000
වාර්ෂික ක්‍රීඩා තරග වියදම්	①	5 000
ක්‍රීඩා උපකරණ මිලදී ගැනීම්	①	12 000
ආයෝජන මිලදී ගැනීම්	①	11 000
අවසාන බැංකු ශේෂය	②	(38 000)
		(10 000)

02. (1) ආදායම් ප්‍රකාශය සැකසීමට උපචිත පදනම යොදාගැනීම

(2) ආදායම් ප්‍රකාශය කාලච්ඡේදයට අදාළ වියදම ගැනීම

(3) මුදල් ලැබීම් වලට වඩා මුදලින් කළ ගෙවීම් වැඩි වීම.

(අයිතමයකට ලකුණු 02 බැගින් 04) (ලකුණු 16)

පෙරවැඩ		සමාජික මුදල් ගිණුම		ලිපි ද්‍රව්‍ය	
ශේෂය ඉ/ගෙ	2 500	ශේෂය ඉ/ගෙ	3 000	ශේෂය ඉ/ගෙ	500
ආ / වි.	13 000	ලැ /ගෙ	6 000	මුදල්	3 500
ශේ/ප/ගෙ	500	ශේ/ප/ගෙ	7 000		
	16 000		16 000		4 000
ශේ ඉ/ගෙ	7 000	ශේ /ඉ/ගෙ	500		

ආ /ප්‍ර	1 000
ශේ /ප/ගෙ	3 000
	4 000

ක්‍රීඩා කරග වියදම් ගිණුම

මුදල්	5 000	ශේ / ඉ / ගෙ	2 000
		ඇ / ප්‍ර	3 000
	5 000		5 000

(ආ) (1)

වර්ෂය	0	1	2	3	4
1) මූලික ආයෝජනය ②	(300 000)				
2) විකුණුම් ආදායම	②	100 000	300 000	400 000	500 000
3) විචල්‍ය වියදම්	②	(40 000)	(120 000)	(160 000)	(200 000)
4) සුංචුං අගය	②				50 000
5) අලුත්වැඩියා වියදම්	②		(40 000)		
ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහ	(30 000)	60 000	140 000	240 000	350 000
10% වට්ටම් කළ	1	0.91	0.81	0.75	0.68
මුදල් ප්‍රවාහය	(30 000)	54 600	113 400	180 000	238 000

ශුද්ධ වර්තමාන අගය = 586 000 - 300 000
= 286 000 ②

ශුද්ධ වර්තමාන අගය ධන (+) අගයක් ගන්නා නිසා ව්‍යාපෘතිය පිළිගනී.

②

(ලකුණු 14) (මුළු ලකුණු 30)

$$07. \quad (අ) \quad (1) \quad BEP_{(Q)} = \frac{Fc}{C}$$

$$= \frac{75\,000}{6}$$

$$③ = 12\,500 \text{ ඒකක}$$

$$(2) \quad \text{විකුණුම් } (6\,00 \times 5) = 90\,000$$

$$(-) \text{ විචල්‍ය පිරිවැය } (6\,00 \times 9) = (54\,000)$$

$$\text{දායකය} = 36\,000$$

$$() \text{ ස්ථාවර පිරිවැය} = (75\,000)$$

$$\text{අලාභය} = (39\,000) \quad ④$$

②

$$BEP_{(Rs)} = \text{සමවිච්ඡේද ඒකක} \times \text{විකුණුම් මිල}$$

$$= 12\,500 \times 5$$

$$= 187\,500/-$$

$$(3) \quad BEP_{(Q)} = \frac{Fc}{C}$$

$$= \frac{75\,000}{5}$$

$$= 15\,000 \text{ ඒකක} \quad ②$$

$$BEP_{(Rs)} = \text{සමවිච්ඡේද ඒකක} \times \text{විකුණුම් මිල}$$

$$= 15\,000 \times 15$$

$$= 225\,000/- \quad ②$$

$$(4) \quad \text{සුරක්ෂිත අන්තය} = \text{දූතට කරන විකුණුම් සමවිච්ඡේද විකුණුම්}$$

$$= 17\,500 - 12\,500$$

$$= 5\,000 \text{ ඒකක} \quad ②$$

$$\text{ලාභය} = (\text{සුරක්ෂිත අන්තය} \times \text{ඒකක දායකය}) - \text{විකුණුම් කොමිස්}$$

$$= (5\,000 \times 6) - (5\,000 \times 1)$$

$$= 30\,000 - 5\,000$$

$$= 25\,000/- \quad ②$$

$$(5) \quad BEP_{(Q)} = \frac{Fc}{C}$$

$$= \frac{90\,750}{6}$$

$$= 15\,125 \text{ ඒකක} \quad ②$$

$$BEP_{(Rs)} = \text{සමවිච්ඡේද ඒකක} \times \text{විකුණුම් මිල}$$

$$= 15\,125 \times 15$$

$$= 226\,875/- \quad ③ \quad (ල.20)$$

පෙරවැඩ

$$(1) \text{ දායකය} = \text{විකුණුම් මිල} - \text{විචල්‍ය පිරිවැය}$$

$$= 15 - (6.75 + 2.25)$$

$$= 15 - 10$$

$$= 5$$

$$(2) \text{ නව දායකය} = \text{විකුණුම් මිල} - \text{විචල්‍ය පිරිවැය}$$

$$= 15 - (6.75 - 2.25 + 1)$$

$$= 15 - 9$$

$$= 6$$

$$(3) \text{ නව ස්ථාවර පිරිවැය}$$

$$\text{දූතට පවතින ස්ථාවර පිරිවැය} = 75\,000$$

$$(+) \text{ අමතර වාර්ෂික වේතනය වැඩි වීම} = 15\,750$$

$$= 90\,750$$

(ආ) (1) සෘජු ද්‍රව්‍ය පිරිවැය	200 x 800	=	160 000	
	11 800 x 1 000	=	11 800 000	= 11 960 000
ශ්‍රම පිරිවැය	7 220 x 2 000	=		14 440 000
නිෂ්පාදන පොදු කාර්ය පිරිවැය		=	800 000	
මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය		=	27 200 000	④
(2) ආරම්භක නිමි තොගය	160 x 10 400	=	1 664 000	
වර්ෂයේ නිෂ්පාදිත මේස්	1 640 x 13 600	=	22 304 000	
විකුණුම් පිරිවැය			23 968 000	②

ආදායම් ප්‍රකාශය

විකුණුම් (1 800 x 20 000)		36 000 000	
() විකුණුම් පිරිවැය		(23 968 000)	
දළ ලාභය		12 032 000	①
වියදම			
හානි වූ තොග	① {	130 000	
නිෂ්පාදන නොවන පොදුකාර්ය		600 000	(730 000)
ශුද්ධ ලාභය		11 302 000	

(ලකුණු 10) (මුළු ලකුණු 30)

පෙරවැඩ

$$\begin{aligned}
 \text{ඒකක නිෂ්පාදන පිරිවැය ගණනය කිරීම} &= \frac{\text{මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය}}{\text{නිෂ්පාදන මේස ගණන}} \\
 &= \frac{13\,600}{27\,200 - 000} \\
 &= \frac{2\,000}{27\,200 - 000} \\
 &= \underline{\underline{13\,600/-}}
 \end{aligned}$$